

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARA AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

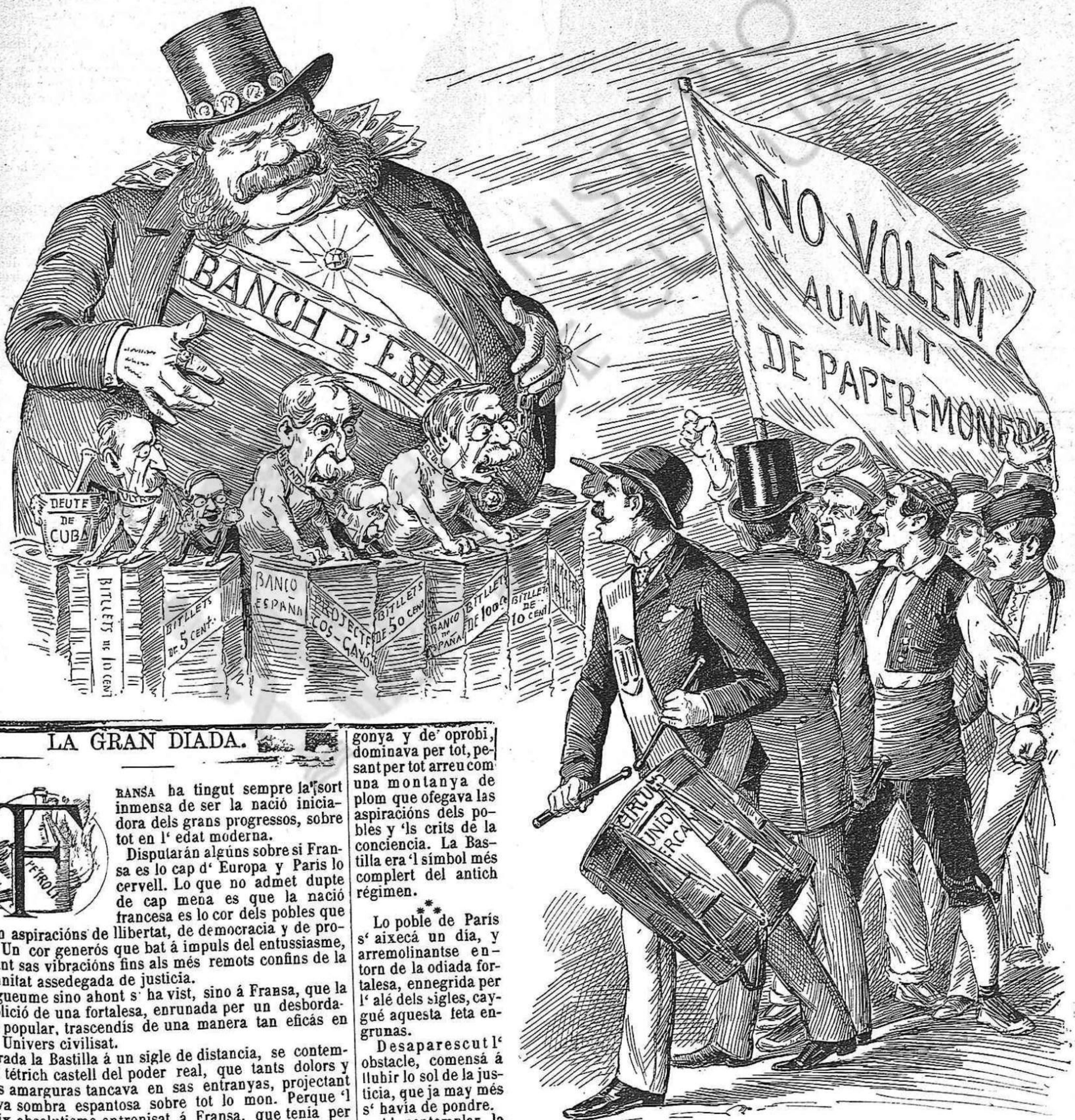
Aquest número, 10 céntims de pesseta per tot Espanya

Fora d' Espanya fixarán lo preu los CORRESPONSALS.

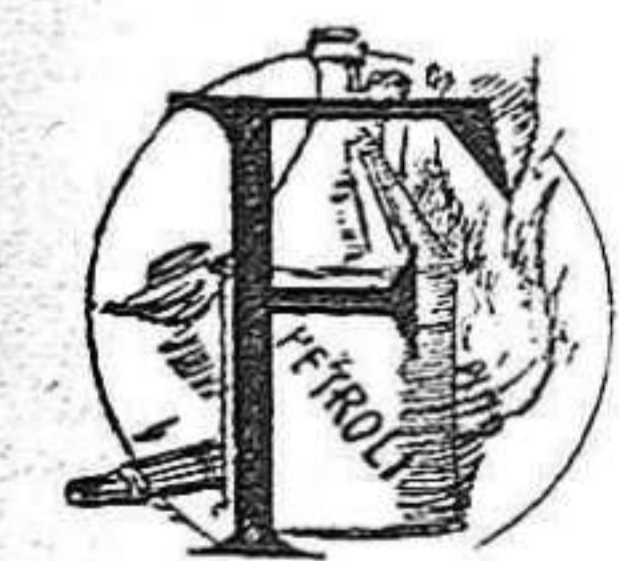
ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: Llibrería Espanyola, Rambla del Mitj, núm. 20, botiga, BARCELONA

PREU DE SUSCRICIÓ: Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA pes setas 1'50.—Cuba y Puerto-Rico, 2.—Estranger, 2'50.

LA BASTILLA ESPANYOLA. (Dibuix de M. Moliné.)

LA GRAN DIADA.

FRANSA ha tingut sempre la sort inmensa de ser la nació iniciadora dels grans progressos, sobre tot en l'edat moderna.

Disputarán alguns sobre si Fransa es lo cap d' Europa y Paris lo cervell. Lo que no admet dupte de cap mena es que la nació francesa es lo cor dels pobles que senten aspiracions de llibertat, de democracia y de progrés. Un cor generós que bat á impuls del entusiasme, enviant sas vibracions fins als més remots confins de la humanitat assedegada de justicia.

Digueume sino ahont s' ha vist, sino á Fransa, que la demolició de una fortalesa, enrunada per un desbordament popular, trascendis de una manera tan eficaz en tot l' Univers civilisat.

Mirada la Bastilla á un sigle de distancia, se contempla 'l tétich castell del poder real, que tants dolors y tantas amarguras tancava en sas entranyas, projectant la seva sombra espantosa sobre tot lo mon. Perque 'l mateix absolutisme entronisat á Fransa, que tenia per puntals robustos la noblesa y 'l clero, per lley lo capritpuntals robustos la noblesa y 'l perceptor de impostos, y xo, per agents lo butxi y 'l perceptor de impostos, y per victima la massa popular sumida en la miseria y l' opressió; lo mateix régimen polítich de forsa, de ver-

gonya y de oprobri, dominava per tot, pesant per tot arreu com una montanya de plom que ofegava las aspiracions dels pobles y 'ls crits de la conciencia. La Bastilla era 'l símbol més complert del antich régimen.

Lo poble de Paris s' aixecá un dia, y arremolinantse entorn de la odiada fortalesa, ennegrida per l' alé dels sigles, caygué aquesta leta engrunas.

Desaparescut l' obstacle, comensá á lluhir lo sol de la justicia, que ja may més s' havia de pondre.

Al contemplar la soberana pitrada del poble de Paris, coronada per l' éxit, tots

Aquesta Bastilla es molt forta y poderosa; pero si 'l poble vol caurá.

ESTAT D' ESPANYA EN 1892.

Aquí tenen a la pobra
ab sas xacras y dolors

quan haja pres los papers
dels mejes conservadors.

los pobles se feren càrrech dels gèrmens de forsa que atresoravan.

«Voler es poder»—digueren los revolucionaris de París.

Y com un eco respongueren milions de veus procedents dels quatre punts cardinals, exclamant: —¡Volém y podrém!

L' impuls estava donat. Seguirlo ja no era tan difícil. Lo sol de la justicia batent de ple sobre la declaració dels drets del home, que a tots los individus de la rassa humana proclama lliures é iguals davant la ley, donà principi a una nova era que té per base, no ja la heretada soberania dels monarcas, sino la espontanea y eterna soberania dels pobles.

Si despres de la jornada del 14 de juliol, la revolució desbordada s' aná enconant al topar ab obstacles imprevistos y ab horrendas traicions contra la patria; si sobrevingueren épocas de lluytas horribles y de venjansas espantosas; si en lo lloch que la Bastilla havia ocupat s' aixecá despres la guillotina; si 'ls revolucionaris francesos no contents ab destruir als seus enemics, acabaren per devorarse a si mateixos, tot aquell periodo de febre y de deliri, de sanch y de bojeria, degut més que res a la expansió de un esfors titànich, no sigué bastant pera fer tornar las ayguas riu amunt, restablint las injusticias seculares de la monarquia absoluta.

¡Tan gran era la rahó del poble, tan necessaria la radical revolució per ell portada a terme!

Han passat un sigle y tres anys, desde la demolició de la Bastilla; y 'l mon s' ha transformat.

¡o poble oprimid, avuy es soberá.

Las gerarquias sociales ja no s' heredan
Las castas han desaparecut.

L' home es fill de las sévas obras, no pesant sobre 'l seu porvenir los decrets inapelables de la fatalitat.

La llibertat civil es patrimoni de tots. La llibertat política converteix a cada ciutadà en un element social, al qual la ley li reconeix lo dret de influir directament en la governació del Estat.

Fills de las castas oprimidas avuy s' elevan, si en la inteligencia y en la voluntat tenen prou forsas per elevarse. Fills de las castas opresoras avuy cauhen y van a perdre entre la multitud anònima, si no saben defensarse, en aquesta lluyta de home a home, que constituheix la gloria y ha impulsat lo progrés de las societats modernes.

Entre tant, a estímul de la llibertat, floreixen las arts, progressan las ciencias, van en augment las comoditats de la vida, la ilustració cundeix, y la civilisació s' exten a imouls del vapor y ab la pasmosa rapielés de la electricitat.

Los homes de avuy, recordant l' opressió en que jagueren nostres desventurats antecessors, sentim dintre de nosaltres mateixos un alé poderós que 'ns vivifica, que 'ns mou, que 'ns enalteix y que 'ns obra 'l cor a la esperansa.

Y la nació francesa, que en l' any 1789 sabé donarnos l' exemple de com los pobles virils s' emancipan, avuy no lo dona en un altre sentit. Avuy Fransa 'ns ensenya com los pobles dignes y grans aferman la seva emancipació, posant l' esperit democrátich, baix l' amparo de la forma republicana.

Exemple que no será perdut.
La República, ó siga 'l govern ordeat y harmónich del poble exercit pel poble mateix, es lo coronament de la gran obra iniciada per aquells patriotas que en lo bull del entusiasme s' sobreixiren, esmicolant l' odiada fortaleza de la Bastilla.

Més ó menos tart, tots quants seguien lo primer exemple, secundarán lo segon, qu' es sens disputa, la consequència del primer.

La República s' imposa en tots los pobles civilisats, com aixís ho ha demostrat Fransa, la nació redemptora, la filla predilecta del progrés y de la vida moderna.

P. K.

LA REVOLUCIÓ FRANCESA.

SONET.

Terrible fou, porque terrible n' era
lo régimen d' un rey plé de cinisme
apoyat per l' ignoble feudalisme
y pel clero además ab passió fera.

La tiranía vil, que sols impera
quan un rey ha perdut lo patriotisme,
fou causa de que 'l poble ab heroisme
alsés de llibertat roja bandera.

Trencá lo jou de esclau la patria ofesa
fent pujar y baixar la guillotina
al só del hermós cant *La Marsellesa*.

¡Quánta sanch va costar!... ¡Quánta ruhina!

Pro en cambi. pot dí 'l mon en son desvari,
que Fransa 's redimí al péu del calvari.

JOAN VICASECA.

LO 14 DE JULIOL.

AN passat quatre anys, y ho recordo com si fos ara mateix.

Era 'l 14 de juliol.

Per pura casualitat me trobava a Bourg-Madame primer poble francès entrant per Puigcerdá. Dit poblet está sols compost per un sol carrer de casas, la que més de dos pisos: en la majoria d' ellas, si no en tot s, s' hi veu una mica de comers de distints géneros a l' engrós y al detall.

De Bourg-Madame surten las diligencias de Prades, per poder internarse dins de Fransa: de Bourg-Madame surten també multitud d' articles qu' enriqueixen los mercats de Puigcerdá.

Com ja he dit, era 'l 14 de julliet, la festa de la República.

Giréu la vista per tot lo carrer. Faig posta de que no veuréu botiga sens ensenyas de la diada ni finestra sens bandera tricolor.

Tot es animació, tot alegría, tots son rostres placenters. Davant per davant del *Hó el de ville*, damunt d' una munió de bótas de cervesa, uns taulóns de paleta: damunt dels taulóns, mitja dotzena de músichs bufant instruments xillóns, desafinats, gemegant massurkas, polkas, walsos y d' en tant en tant *La Marsellesa*.

Tothom balla, tothom canta en armoniós tropell, sens distinció de classes, sens mirament de fortunes.

Las horas passan, se fa fosch: cada vehí de per sí, ab l' ajuda d' una escala de má, que 'l primer que passa vora seu li aguanta, encen los fanalets de paper que penjan davant de la porta de casa seva.

Los músichs fan mitj hora: s' enceneu atróns de vent: s' arregla l' iluminació propia de la festa.

En un recó s' brinda per la patria.
En altre recó s' recitan versos escrits per la diada.

Una *mademoiselle* toca 'l piano.

Un vehí encén fochs artificials.

Tornan los músichs a bregar ab sos instruments, y torna a comensarse 'l ball.

De sopte, pel cap del carrer y de cara a Espanya, s' ovira una resplandor vermella, dos xicots ab fochs de bengala, en mitj d' ells un home ab barba bon xich blanca y de port distingit, empunyant una bandera: a la dreta, un jovent

UNA VÍCTIMA.

¡Pobre Comer! Quan no li quedi mes que un manal de billetes de Banca ¡qué 'n quedarà de penjat!

de brusa: á l' esquerra, un xicot en mànegas de camisa. Venen cantant la *Marsellesa*, enllassats de brassos y brandant rams de llorer.
 ¡Quin grupo més hermós!
 ¡Lo símbol de la República!
 Tothom aplaudeix
 Jo, mut espectador, picat per la curiositat, pregunto en mal francès: —¿Qui son aquests?
 Y 'm responen en bon catalá:—Son lo principal, un fadrí y un aprenent d' una fàbrica de las més ricas d' aquests encontorns.
 En aquest moment, mil y una veus cridan: ¡Viva la República!
 Mil veus, dels fills de Fransa: una, la mèva, surtida del fons del ànima sens adonàrmen, sens poderla contenir.
 LL. MILLÀ.

LO GRAN BADALL.

(SONET.)

Sembla impossible lo que pot, furiós,
 un poble quan s' aixeca decidit!
 Podrà, es ben cert, cent anys dormí ensoptit,
 pro en quan despertí, ¡quin badall més grós!
 Tradicional poder escandalós
 que l' tenia ab mil trabas oprimít,
 en un *santi-amén* es destruí
 com si de canyas y de palla fós.
 Aixís diu que 'l francesos ho van fé:
 desferen *La Bastilla* á cops de mall,
 tallant d' en Lluís XVI 'l robust coll;
 y tot, tot, van tirarho Sena avall.
 Desde llavors, la cosa pinta bè,
 ¡mireu si es convenient un gran badall!

E. V.

1789.

Segons la llegenda bíblica, cinch ó sis mil anys hà, Déu, després d' haver creat lo món, va formar l' home.
 L' home, 'l rey de la creació, l' amo de tots los animals, lo duenyo de tota la terra..
 Com solet probablement s' hauria aburrit y la dominació del món no li hauria durat sayre temps, Deu va donarli una cona perque 'l cuydes,

lo mimés y li cusís los botóns de la camisa.
 La cosa marxava perfectament bè, ó al menos semblava marxarhi.

Encare que l' home ja no fos sol y 'l género humá hagués aumentat d' un modo bastant notable, no hi havia necessitat d' amohinarse per res.

La terra era pródiga, fecunda, inmensa: hi havia lloch per tots, menjar per totes las bocas, camp per totes las activitats.

Y l' home va dormir-se en aquesta dolça confiança, adelantantse als temps y dihent com los conservadors dels nostres días:

—Tot marxa bè, molt bè, admirablement bè.
 —¿Quants anys va durar aquesta dormida?
 —Una pila; dotzenas, sigles.

Tants, que al despertar-se va veures los peus enfonzats en lo fanch y las mans carregadas de cadenas.
 La práctica no havia correspost á la teoría.

L' home, que segons disposicions divinas, devia ser lo rey de la creació, se va trobar ab que aixó de reynar era música celestial.

Lo género humá era un inmens remat de bestias de carga, de ninots de carn y ossos

Quatre pillos, més forts y més hábils que 'l demés habitants de la terra, los feyan ballar á la mida del seu gust.

De tant en tant los aixuissavan uns contra altres, y 'ls deyan:—La guerra engrandeix y dignifica las nacions...
 Pero ells no 's movian de casa seva y s' aprofitavan del bott.

Després los obligavan á aixecar richs palaus, plens d' elegancia y comoditats, y exclamavan:—L' art y 'l treball ennoblexen l' home...—Pero ells no feyan res y 's quedavan los palaus pèl seu us particular.

Luego 'ls feyan anar á missa y á la professó, y cridavan:—La fe y la religió son dos consols que Deu 'ns envía...—Pero ells se burlavan de la fe y 's reyan solapadament de la missa.

Los forts, los hábils, manavan: los débils, los tontos, obehian.

Y no sóls obehian, sino que pagavan contribucions, arrastravan lo carro dels forts, los hi cedían la dona, los aclamavan y 'ls hi besavan las mans y 'ls peus.

Y 'ls forts los contemplavan ab despreci y deyan entre sí:

—¡Aixó es un poble de bens, un exercit d' esclaus! ¡Aixó no son homes!...
 Vingué l' any 1789 y l' Esperit revolucionari aparequé sobre la superficie de la terra.

—¡Aixó no son homes!—digué repetint las paraulas dels butxíns de la humanitat.

—¿No?—va dir la multitud:—¿donchs qué som?
 —Figuras de carn, animals cuberts ab quatre drapots, sers intermediaris entre l' home y la bestia.

Lo poble adressava las orelas y escoltava ab moltíssima atenció.

—¿Sabéu per qué no sou homes?—continú dihent l' Esperit revolucionari:—perque estéu dividits en castas, perque no votéu, perque teníu tancadas las portas del progrés, perque careixéu d' instrucció, perque, en fi, estéu faltats del códich dels drets y 'ls debers que simbolisan la dignitat humana...

Las paraulas del Esperit revolucionari acabaren de despertar al poble.

Ab un estrépit espantós la societat antiga va derrumbar-se y aparegué triunfant la idea moderna.

L' home va serho per primera vegada.
 Y aquí 's demostra com no es cert que Deu lo creés ara fa cinch ó sis mil anys.
 Deu no va fer altra cosa que formar un ninot de carn, ossos y nirvis...
 La creació del home 's deu á la Revolució francesa.
 FANTASTICH.

LA PASTILLA.

—Una pregunta senzilla, que vostè 'm podra aclarir.
 —Tal vegada.

—¿Qué vol dir la presa de la pastilla?
 —¿La pastilla?

—Sí, senyor: aquell fet tant celebrat que á fins del sigle passat va armar qui sab lo remor
 —No hi caych.

—¡Es rarol Si diu que la verje Democracia després d' aquell cop de gracia va poguer sortir del niu...
 —¡Ah! Ja l' entench.

—¿Veú si ho deya que vostè m' ho explicaria?
 —¡Oh! Es que jo no 'l comprenta...
 ¡Va ser tot una epopeyal Un fet casi inesperat, casi vingut fatalment, que va cambia en un moment lo curs de la humanitat.

—Aixó es lo que 'm vé sorprendre y aixó es lo que 'm maravilla: ¿de qué era aquesta pastilla? ¿qui dimontri la va pendre? ¿Per qué una coseta aixís, que avuy ni t' trascendencia, va tenir llavors influencia per alsar tot un país?
 —¡Oh!... Es que al món, segons (las trassas, lo que convé es sé oportú; á més que hi ha, de segü, pastillas de molts classes.
 —Veyám.

—(Seguímlí la vela.)
 La que llavoras va darse, no vaja pas á pensarse que fós una pastilleta. Era un enllás colossal d' elements de tota mena, una *pastillassa* plena d' ardor y savia vita! Allí hi havia juntadas ideas verjes y puras, empapadas de amarguras, y en la fosca elaboradas. Los principis reformistas, la juventut generosa, l' alienada poderosa,

dels grans enciclopedistas. La llum d' un nou esperit, que semblava que venia á iluminar l' agonía d' un món corcat y podrit.
 —Endavant: aixó m' agrada.
 —Un cop la pastilla aquesta va estar completament llesta...
 —Si; ja comprentch la jugada: lo poble se la pendría y...
 —Y no ho ha endevinat: ab molta tranquilítat va darla á la monarquía.
 —¡Holal! gairí va aná aixó?

—Així.
 Al tragarse la pastilla, lo rey y la camarilla van sentí l' trono cruixí. Los vells fonaments socials súbitament s' esberlaren y sas runas aixafaren los nobles, los forts, los alts. Lo poble passá á ser rey y digué á la humanitat: *Libertat, fraternitat é igualtat davant la llei.*
 —Home tot aixó es hermós y m' admira per demés que la pastilla dongués un resultat tan grandió. Ab tot, si tan bè va anar y 'l poble al fi va aixecarse. ¿cóm es que sense queixarse s' ha deixat torná á amarrar? Cóm es que 'l bastó ara 'ns cou y ab un retrocés extrany estém casi igual que l' any mil set cents vuytanta nou?
 —La explicació es molt senzilla: torném á anar malament perque fa temps que la gent s' ha olvidat... de la pastilla.

SITUACIÓ ACTUAL DE CUBA.

Aquest abrás de serpent que l' oprimeix y l' escanya

es lo llas conservador que uneix á Cuba ab Espanya.

Viladrau l' altre dia va ser assésinat D. Pau Serra, secretari del jutjat municipal.

Al dia següent queya assésinat aixís mateix D. Jaume Carbonell, ex-regidor de l' última corporació municipal de aquell poble.

En dos días, dos crims ab caràcters marcats de crims polítichs.

Vegin com la bona llevor conservadora va germinant fins en los últims recóns d' Espanya, fins en la pacífica comarca de un poblet petit situat en las faldas del Montseny.

Si las cosas van seguint aixís, prompte del Montseny, n' haurém de dir *Montboig*.

La majoria dels arcaldes de Real ordre nombrats en las provincias vascongadas son carlistas, y carlistas del morro-fort.

¿Per qué 'l govern conservador se mostra tan favorable á la preponderancia carlista?

Es fácil de veure. Si obra aixís es perque 'l dia que 'l país se donga la República com á forma de govern, puggan los conservadors destermar los mastins que avuy tenen lligats ab llangonissas.

Los conservadors s' han distingit sempre pèl seu patriotisme rabiós.

En aquells projectes de negoci que están preparant las grans potencias, sembla que Inglaterra ha manifestat, que per la seva part se considerará satisfeta, apoderantse de Ceuta y de Tànger, ab las quals, unidas á Gibraltar, se creurá possehedora de las claus del Estret.

C. GUMÀ.

La cosa no pot ser més senzilla. ¿No soch jo més fort que tú? Donchs ala, vinga la clau de casa teva; y mentres faig lo tarsell, cuydado á descantellarse, ó sino de un cop-de-puny, t'ensorro.

Pero tant y tant maneja Inglaterra la pistola, que al últim pot sortirli 'l tret de la culata.

Al Sr. Puig y Valls no li van aprobar l' acta de diputat; pero 'l govern li ha deixat triar los arcaldes dels pobles de las aforas, atenentse, al nombrarlos, á las sévas indicacions.

Bè diu lo refrán: «qui no pot segar, espigola.» Pero vaja, que si no té més gra que 'l que espigola en lo districte de las aforas, ni per un llonguet li bastará al Sr. Puig y Valls, y se 'n haurá de anar al llit en dejú.

A Alcalá de Henares s' está veyent una causa verdaerament curiosa. Se tracta de un tunela que fingintse capellá y dihent missa y exercint altrás prácticas religiosas, anava pèl món pegant mossegada á dreta y esquerra, y enganyant als tontos y als fanáticos.

Pero no tots eran fanáticos y tontos los que sigueren víctimas de las sévas tretas.

Entre 'ls enganyats s' hi conta un rector de fora, que seduhit per la promesa de que 'l faria canonje, va pagarli aquesta galanteria ab una cantitat de diner no gens despreciable.

De manera que si corren per aquets mons eclesiástichs galiardeus que fingintse capelláns estafan al próxim, no falta tampoch qui sent capellá de veras, y desentententse de la divina gracia, compraria á qualsevol preu un ascens en sa sagrada carrera.

¡Oh poder sant del diner,
adorat ab fervor gran
de pagans y de gentils,
de frares y capelláns!

Lo ministre de Marina ha declarat en plè Congrés, que 'ls barcos de guerra, quan se troban lluny de la patria, propendeixen á la indisciplina.

¡Brau favor ta als séus subordinats lo ministre de Marina!

Si es veritat lo que diu, ¿per qué la nació ha de fer tants sacrificis en sostenir una numerosa esquadra?

Y si no es cert, ¿per qué la nació ha de ferlos en sostenir á un ministre de Marina? com en Beranger.

Una reflexió:

Tant en Cánovas com en Cos Gayón comensan á ser guetos.

De manera que al entregar l' Espanya per trenta anys al arbitre del Banch d' Espanya, á cambi de un préstamo de uns quants milióms, obran com á vells pródichs, que per xalarse ells durant lo poch temps que 'ls queda de vida, empenyan lo patrimoni dels séus fills.

Regularment als vells que procedeixen de una manera tan poch considerada, se 'ls incapacita, trayentlos l' administració del patrimoni. En cambi en política se 'ls deixa fer de nuestra capa un sayo.

Lo *Brusi* publica una revista de París escandalisante de que 'l tribunal de comers de aquella capital, haja retirat del seu saló una quadros que representavan escenas de la vida de Napoleón I y de Napoleón III, substituïntlos, ¿per qué dirian? ¡Horrorisínse!

«Por un lienzo inmenso que representa un *Tinglado* ó *Estación de mercancías*»

Y exclama l mateix revisero:

«¡Qué poesia! ¡Qué asunto para elevar el alma y ennoblecer el espíritu!»

Realment: un *Tinglado* ó *Estació de mercancías*, ab tot lo seu tráfeh, contribuïx a una cosa tan prosaica com es la de portar la civilisació, la pau y 'l benestar á comarcas llunyanas, que d' altra manera viurian sumidas en l' atrás y en la miseria.

Las campanyas de Napoleón I sacrificant milers d' existencias, y las orgias de Napoleón III, qu' entregaren un país podrit á la invasió prusiana, constituïxen un poderós element de poesia.

Tot lo demás es prosa y vulgaritat, per aquells que, políticament, encare viatjan en tartana.

Lo comers de Madrid, indignat en vista dels privilegis que 's concedeixen al Banch d' Espanya, está resolt á adoptar resolucions enérgicas.

Se parla en primer lloch de no admetre bitllets.

Se diu en según terme que s' efectuará una tancada de portas general.

¿Qué farà 'l govern per evitar la pedregada que se li ve a sobre?

Hi ha qui assegura que treurá 'l Sant Cristo gros, apelant al caràcter enérgich y decidit del Sr. González Solesio.

Precisament aquell home de puny que tant va distingirse bastonejant als treballadors. ara 's troba á Madrid.

A veure si á cops de garrot serà capás d' estabellar las portas dels botiguers que tanquin.

Anuncia un telégrama que 'l Sr. Fabié está resolt á

dimitir la cartera de Ultramar, retirantse tot seguit á la vida privada

Per supuesto s' hi retirará si per cas, ab trenta mil ralets anuals de cessantia.

Qualsevol s' entretinga fent ungüents, pegats y piladoras!...

Un dato estadístich que proba la ilustració de la Espanya restaurada, gobernada y regida pèls homes dels partits monárquichs.

Als mestres d' estudi de tot Espanya, als desventurats sacerdots de la ilustració pública, als que inculcan als noys los rudiments de la primera ensenyansa, se 'ls déu en conjunt la suma de 8.239.853 pessetas.

¿Quant se 'ls déu als ministres? ¿Quant se 'ls déu als primers funcionarios del Estat? ¿Quan se li déu al clero? Ni un céntim.

Es lo qu' ells dirán:—¿Qué importa la instrucció? Mentres hi haja burros, nosaltres anirém montats:

L' emperador de Alemania, empenyat en transformar al seu país en un poble de atletes, se proposa fomentar los gimnassis y la boxa, oferint premis considerables als que resultin vencedors.

Es una gran idea, sobre tot si 's determina á portarla fins á las sévas últimas conseqüencias.

Ja que la perfecció humana consisteix en tenir una gran forsa bruta, á dreta lley hauria de renunciar la corona y oferirla al camàlich més robust del seu país, considerantlo l' home més perfecte.

CARTAS DE FORA.—En lo teatro Principal de Vilafranca del Panadés s' ha verificat la inauguració del *Centre Catalá*, prenenthi part un *poti-poti* d' ex federals, ex carlins, qu' encare guardan la boyna, un que altre barret de teula y 'l representant de una societat catalanista de Barcelona, 'l qual digué qu' en lo local de la seva associació s' hi reunian tots los presidents de las societats obreras de la capital ¡Apretal!—Lo vicari de Vilafranca 's mostrá molt bélich, recordant que uns defensors de Catalunya una vegada que acabaren las municions, varen defensarse á cops de rosari, y ajudats per la divina Providencia guanyaren la batalla. Quinas cosas més extranyas ¡veritat!

Lo rector del Masnou puja á la trona y 's descantella qu' es un gust contra 'ls periódichs satírichs y contra las escolas laicas. «Pósiho á la CAMPANA 'ns diu un amich de aquella població, que 'l rector no deixarà de saberho, ja que 'l seu dependent, ó siga 'l vicari, lo primer que fa al anar á la barberia es agafarse á la CAMPANA y saborejarla y fer brometa sempre que s' ocupa de capelláns.» Queda complascut lo nostre amich, y ja ho sab lo rector del Masnou, si 'ls que 'ns llegeixen 's condemnan, ell té á casa seva un condemnat.

Lo remat llaner de Riudecols ha organiat un cassino. Y aixís com avants á las *Hicas de Maria* que ballavan las esborravan de la llista, en lo cassino 'l dia de la festa major va donarshi ball en lo qual las *Hicas de Maria* las hi cargolavan ab los confreres del Sagrat Cor. Y aixó á pesar de lo que deya 'l Pare Claret:—¡Ay joven que vas bailando—que al infierno vas saltando!...

Lo rector de Suria, estava aquest dia tan cremat, sens dupte perque las cosas no li anirán tan bé com ell voldria, que baixant tot enfutismat iglesia avall, de la primera clatellada que clavá á una dona. l' obligá á besar la terra, com si fés lo *Via-crucis*.—Un altre dia va posarse ell mateix al despaig de las cadiras, y á la senyora del arcaldé, ab lo qual té qüestions, se negá á facilitarli 'hi, afegint:—Encare que 'm dongués quatre duros.—Calcúlis ab aquests dos fets fins á quin extrém arriba la mansuetut evangélica del rector de Suria.

L' arcaldé de Cambrils, D. Carlos Clanxet, ha sigut denunciat als tribunals de justicia perque presidint la mesa electoral durant las últimas eleccions muijipals verificadas en dit poble, alguns electors l' atraparen fent jochs de mans.—L' arcaldé de Cambrils es un home molt primorós, molt católich, que 's figura tal vegada que las putinerias electorals constituïxen una gran virtut cristiana. Bó será que 'ls tribunals de justicia li fassan compondre 'l verdaer significat de aquestas perillós aventuras.

La festa major de Tarrasa ha sigut aquest any molt animada. La exposició y concurs agrícola atragué á aquella ciutat una numerosa concurrencia. La vetllada del Ateneo sigué notabilíssima haventhi pres part distingits oradors y aplaudits poetas de Barcelona y alguns socis de aquell Centro: tots los quals se feren aplaudir ab justicia. Respecte als balls dels cassinos res hi ha que dir, sabent que Tarrasa es una de las poblacions de Catalunya qu' en aquesta classe de diversions desplega més ostentació, més bon gust y més cultura.

LO PRESONER.

Molts ruchs que tenen llana al clatell y altres fulanos molt reverents, diuen que á Roma tenen un prés que s' alimenta sols de pá sech y quatre pallas per dormir té; mes los que tontos no son pas gens y no menteixen com certs pillats, diuen y (ho saben ben bé del cert), que 'l tal subjecte, que tots sabém, es una mena de presoner que se la passa més bé que un rey.
—¡Alsa pillili!
¡Votoanell!
¡també voldria
ser prés com ell!

Per presó 'l pobre, rich palau té,
que pot deixarho y aná á passeig;

criats y patjes té á son servey que lo qu' ell mana fan al moment; richs vestits porta y en trono seu, y tan poqueta llibertat té, que fins predica contra 'ls governs més poderosos del Univer, si 'l pas segueixen del sant Progrés, y ningú 'l repta, ni li diu res.

—¡Jo 't flich! ¡Caratsos!
¡Quin presoner!
¡Ser prés voldria
com ell també!

Dels llanuts mansos del mon enter, recull lo pobre molts mils dures, y com si cosa rara ell sigüés, homes y donas de tot arreu tan sols per veure gastan diners. A sa presencia, com bons anyells, la testa abaixan y plens de fé, després d' ohirne sa veu, ben prest, tots ¡ay! li besan... ¡besan lo peul!
Y al despedirse del presoner, pera mofarse del rey Humbert, cridan ab rabia joves y vells:
«¡Visca lo Papa! ¡lo Papa-Rey!»

—¡Mosca! ¡Macatxo!
¡Vaya un aucell!
¡Tothom voldria
sé' un pres com ell!

FRANCISCO LLENAS.

Á ROMA... POR TODO.

'altre nit lo *Noticiero* publicava la següent noticia:

«Para desempeñar el cargo de presidente de la real iglesia española de Santiago y Nuestra Señora de Montserrat para que fué nombrado por el gobierno de S. M., ha salido hoy para Roma el doctor D. Antonio Riba Aguilera, beneficiado de esta iglesia catedral, siendo despedido por numerosos amigos, que han visto con satisfacción su nombramiento para la reorganización del real asilo de Roma, del patronato de la corona de España.»

De segur que 'l nom de aquest *presbitero* no será totalment desconegut dels lectors de la CAMPANA DE GRACIA.

En la batallada 1.096 corresponent al 24 de maig de l' any 90 haguérem de posarlo en evidencia, en rahó de la vista de una famosa causa que doná lloch á una sentència, en virtut de la qual, lo doctor D. Antón Riba y Aguilera, predicador de la *Real Cámara*, sigüé condemnat com estafa, á la pena de 2 mesos y 1 dia de arrest major y multa de 1.500 pessetas, reservantse al perjudicat lo dret de reclamar del mateix lo capital é interessos defraudats, que pujavan á una suma considerable.

La vista de la causa sigüé sumament pintoresca. De las declaraciones de alguns testimonis y de las manifestacions de la acusació, se vingüé en coneixement de que l' autoritat eclesiástica s' havia negat resoltament á produhir los antecedents penals del processat. Lo qual nos obligá á exclamar:

«¡Vaya una manera de secundar á la justicia! ¡Vaya una manera de moralisar al clero! Si 'l reverendo Riba y Aguilera es una persona digna ¿perqué no ampararlo? Si conta alguns fets poch recomenables en la seva historia ¿perqué no ilustrar á la justicia humana? Donguis á Déu lo qu' es de Déu, enhorabona; pero no s' olvidi que s' ha de donar també al César lo qu' es del César.»

Ara bé: la causa passá al Tribunal Suprém, per haverse apelat de la sentència 'l doctor Riba y Aguilera.

Y 'l Tribunal Suprém, en 29 de janer últim, encare que revocá la sentència aludida, no per aixó eximí de pena al acusat. Lo lliurá, es cert, d' anar á la presó; pero 'l condemná á dos multas, una de 200 pessetas y un' altre de 1.000.

Y per aixó, sens dupte, per rescabalar al predicador de la *Real Cámara* dels molts disgustos que haurá suert, y perque pugua consolarse de las multas y de las indemnizacions, se li confia ara un càrrech tan important con lo de president de la real iglesia espanyola de Santiago y Ntra. Sra. de Montserrat á Roma.

Ab lo qual, aquesta pobra víctima de las persecucions de la justicia humana, podrá dir que ha anat á Roma... *A Roma por todo*

Ara si en lloch de predicadors de la *Real Cámara* se tracta de obrers, que un dia trobantse sense feyna, s' apoderan de un pá per alimentar á la seva familia, espérinse á veure si també 'ls envían á Roma per la penitencia, ó si 'ls envían á Ceuta á pahir las últimas engrunas.

J.

¡CONSUMATUM EST!

Per fi pintant lo blanch negre y fent torná 'l negre blanch, s' ha aprobat per majoria la nova emissió del Banch.

Lo govern necessitava dineróns pèls séus gastets y ara sortirá d' apuros fent uns quants sachs de bitllets.

Ja está acordada la cosa, ja están los passos donats: dintre de dos ó tres mesos quedarém empaperats.

Mortals que tení un duro marcat, de plata de lley, ab las armas reals d' Espanya, y ab lo retrato del rey;

CATORZE DE JULIOL.—LA BATADORA. (Dibnuix de *Apeles Mestres*.)

La República francesa recorda aquell refrán: «Qui no bat pèl juliol no bat quan vol.»

Guardéulo en la caleixera sense deixar-lo gastá, perque en fetxa no remota ¡Dèu sab, ay, lo que valdrá!

Entre 'l famós Banch d' Espanya y l' eminent Cos-Gayón volen fer d' aquesta terra lo país més gras del món.

Volén que 'ls bitllets abundin d' un modo tan declarat, que arribin á destinarse fins al us més reservat.

La intenció dels que governan es vulgarisá l paper, com si fos sorra de platja, com si fos pols de carrer.

¡Quí sab si, creixent la onada qu' en lo Banch s' está formant, vindrém á morir tots, d' una paperitis fulminant!...

Però... surti lo que 's vulgui. En cambi de tot aixó, Espanya será desde ara una nació de debó.

Fransa, Alemania, Inglaterra... lo país més ben montat... las potencias de primé ordre... ¿que son al nostre costat?

Qualsevol dia que 'ns vulguin humiliar—que tot pot ser—ponderant ab arrogancia lo seu important paper, per aplacar sas agallas, nosaltres los podrém dí:

—¡Qué paper ni qué romansos! Per paper venfu aquí.

C. GUMÀ.

LOS CONSERVADORES EN BARCELONA.

OBRE Sr. Durán y Bas!...

¿Creirian que 'm fa llástima?

Ell, un home intel·ligent, íntegro, plé de nobles intencions, dotat de un esperit de independéncia y de un amor á Catalunya que fa respectable 'lsèu nom, entre totes las personas que no viuen de aqueixa trafica política que tot ho corromp y tot ho envenena... ell, tan plé de

méritos, destituhit, prompte farà un any, de la direcció del partit conservador, y ara mateix ¿quí s' ho havia de creure? desautorisat á la fás del país, en plé Senat y per qui? per en Paz, per en Nicolau, per mitja dotzena de pipiolis, que en un altre país menos propéns á las xarranadas, ni bons serian per descalsarli las sabatas.

LO FILÓSOP FABIÉ.

—Ser ó no ser... Ecco il problema. ¿Me quedo al ministeri?... ¿Dimiteixo?... Fet y fet, dimintint, no 'm queda altre disgust que 'l de cobrar cada any 30,000 rals de cessantia!... M' hi pensaré.

Lo Sr. Durán y Bas, deixant familia, interessos y obligacions professionals, se 'n va á Madrid, desitjós de oposarse al projecte funestíssim de en Cos Gayón, referent al Banch d' Espanya. Pronuncia, al efecte, un discurs nutrit de datos, saturat de ciencia, mirall de sentit práctic. Los senadors l' escoltan plens de respecte. La Catalunya del comers y de la industria, la Catalunya de las classes de posició y de fortuna, parla per la seva boca. Lo projecte del Sr. Cos Gayón ha produhit á Catalunya un efecte deplorable.

—¿Y vosté es conservador? ¿Y vosté es amich del govern? —li pregunta algú.

Y al respondre que 'ls millors amichs son los que diuhen las veritats, s' aixeca 'l Sr. Botella, qu' encare no fa tres mesos era reformista y que sens dupte, cansat d' esperar, s' ha arriamat ara últimament á l' olla, y ab tó sarcástich exclama:

—¡Qué amigos tienes Benito!...

Primer insult llenat á la fás de un home serio, modelo de lealtat y consecúencia.

Però no n' hi havia prou. Era necessari que sortissen á desmentirlo y desautorisarlo, declarant que Catalunya no volia sino bitllets de Banch y gayonadas, aquell D. Joaquím M. de Paz, botafumeiro del difunt Rius y Taulet y conservador á ratos perduts, y aquell D. Federico Nicolau, amich de la intriga y de la santa conveniencia, patrona de tots los homes que saben donarse bona vida.

—Lo Sr. Durán y Bas—van venir á dir—sobre aquest punt no sab la que pensa Catalunya

Y 'ls ministerials vinga fregarse las mans de gust, y en Cos Gayón vinga somriure, y en Cánovas vinga exclamar: —Gracias, noys... M' heu tret de un gran apuro. Als esperits independents se 'ls reventa Gracias, noys, mil gracias. Vos tindré presents

No sé la cara que farà D. Manuel Durán y Bas quan torni á Barcelona. Ignoro si tindrà prou calma, si li quedarà encare un átomo de paciéncia per arrostrar, sense protesta, aquesta última humiliació Crech ab tota sinceritat y tal com ho crech vull dirho, que més li valdría morirse políticament, enterrarse per sempre més á casa seva, que obstinarse en influhir dintre de un partit ingrát, bastardejat, degenerat, y que ja no es ni tornarà á ser may més, ni sombra de lo que sigué un dia.

Sí, Sr. Durán: ningú millor que vosté está en situació de coneixer aquesta trista veritat.

O bé 's resigna cap á sas vellesas á cambiar de genit, tirant per la finestra l' honrós bagatge de una historia honrosa, pero ja una mica antiquada á judici dels conservadors de la calanya dels que avuy s' estilan, ó bé queda condemnat fatalment á que tots los que avants lo següan y que son avuy los únichs que triunfan y prosperan, se 'l mirin ab disgust com un element extrany, com una momia encartonada, que 's presenta inoportunament á interrémpre 'ls l' apetit y á revoltarlos l' estómach en lo millor de sos tiberis.

No hi ha terme mitj.

Los conservadors cataláns han renegat de la inteligencia serena del Sr. Durán y Bas, per arraparse adalerats á las molsudas pantorrillas del Sr. Planas y Casals.

P. DEL-O.

¿DE CAP MANERA!

Un capellá inconseqüent tip ja de tractar ab llana, dessota de la sotana portava un secret latent.

Y parlant ab mí un moment de polítichs, sens duptar lo secret me va confiar, dihéntme molt decidit qu' ell era del meu partit y de cor m' ho va jurar.

Mes jo al sentirho, de pena no sé lo que 'm va venir; solzament los hi puch dir que m' hi vaig girar d' esquena.

Però... ab ma voluntat plena de contestarli, seré prenentli un xich de rapé li vaig dir:—No se 'l perdona: ¿republica... y dú corona? ¡aixó sí que no pot sé!

J. ALAMALIV.

ESCENAS PARLAMENTARIAS.

n las postrimerías de la discusión del projecte referent al Banch d' Espanya, un respectable senador ha tingut una idea bastant caritativa y verdaderament original.

—Senyors—ha dit:—jo no vinch á demanar que 's limiti la emissió, ni que la garantía siga de tant ó de quant, ni que hi haja més or que plata ó més plata que or, ni que 'l préstamo que 's fa al govern ascendeixi á cent ó á doscents milióms: no, senyors, jo no demano res d' aixó.

—¿Donchs qué vol?—va dir una veu:—que 'l Banch d' Espanya 'ns passi cinch duros diaris á cada húr?

—No, senyors; únicament de-

mano que 'l Banch accepti y cambihi los bitllets falsos que se li presentin.

Aixís y ab aquestas mateixas paraulas los bitllets falsos.

—¡Pero, home de Dèu!—va respondreli un de la comissió:—¿per qué 's ha d' admetre 'ls bitllets falsos lo Banch?

—Perque aixó aumentaría 'l seu crédito y la confiança que inspira. Lo públich no tindria cap reparo en pendre 'ls bitllets, perque diria: Encara que siguin falsos, lo Banch me 'ls pagarà.

Tots los senadors que hi havia en la sala van posarse á riure d' una manera estrepitosa.

—¡Pobre senyor!—devían pensar:—¡venir ab la pretensió de que 'l Banch pagui 'ls bitllets falsos! Ja 'ns contentariam ab que pagués los que son bons.

Dos dels senadors ministerials que més han combatut lo projecte del Banch, han sigut los senyors Durán y Bas y Girona

Lo senyor Girona va fer un discurs ple de números y rahons sólidas: fins va dir que 'ls cálculs los havia fet de nit perque ningú 'l destorbés, ni li esguerrés cap xifra.

En Durán y Bas va estar jeremiach y tetrico: va parlar d' abismes y de catástrofes espantosas pronosticant un pervindre lamentable si lo del Banch resultava aprobat.

—Creyéam, opiném, asseguréam—deyan á coro 'ls dos senadors cataláns, que 'l projecte que estém discutint es una calamitat.—

Veritat que d' aixó se 'n diu parlar clar y que aquesta independéncia es digna d' elogi?

Pues vé 'l moment de la votació definitiva, y 'ls senyors Durán y Bas y Girona, los de las catástrofes y las rahons sólidas, s' olvidan repentinament de tot lo que han dit y volan á favor del projecte.

¡Oh formalitat, oh serietat, oh virilitat!... Ja 'us farém cridar pèl nunci, á veure si algú us troba.

Fem un salt: del Senat passém al Congrès. Hi ha un article en la lley d' incompatibilitats que diu d' una manera claríssima:

«Los contratistas d' obras ó traballs pèl Estat, no poden ser diputats per cap concepte.»

A pesar d' aquesta prohibició, 'l senyor Rivas, constructor dels crucers que s' están fent á Bilbao, va presentarse candidat y va sortir elegit.

¿Qué n' acabava de pendres aquesta molestia, sabent que 'l Congrès tampoch podría aprobarli l' acta?

¡Al contrari! Quan ell se prenia aquesta molestia, era que contava ab l' aprobació.

En efecte: á pesar de las disposicions de la lley, l' altre dia sense que ningú se 'n adonés, lo president de la cambra popular feya passar l' acta á la pila de las aprobadas.

La sessió s' obra sempre á mitja tarde; aquell dia va obrirse á las dugas en punt. Al Congrès no hi havia casi ningú.

Lo senyor Pidal toca la campaneta y diu entre dents, de modo que no se 'l sentís:

—¿S' aproba la elecció del Sr. Martínez Rivas?— Y corrent, sense detenirse: —¡Queda aprobada!—

Dos minuts després se contava 'l número de diputats y s' alsava la sessió per no haverhi 'ls que 's necessitan per pendre acort.

Y, no obstant, s' havia pres l' acort d' aprobar una elecció ilegal.

¿Ho entenen tot aixó? Algúns ministerials defensavan la admissió del Sr. Rivas, declarant que aquest fulano no es ja propietari dels arsenals ahont se construeixen los crucers.

Y l' endemá 'l Sr. Rivas convidava al govern á la botadura del darrer crucer que acaba de construhir.

¿No es cert que ara ho entenen menos?

A. MARCH.

—Buenas, Enrich. —Hola, Arturo; ¿afeitar?

—Y ab brillo ¿eh? —¿Que vol que li deixi ré? —Si voléu deixarme un duro...

S. U.

Pèl carré un home cantava, de una guitarra al compás: —«Jesucrist, la passió vostra tots l' havém de contemplar...» Y 's contemplava una noya que hi havia en un estanch.

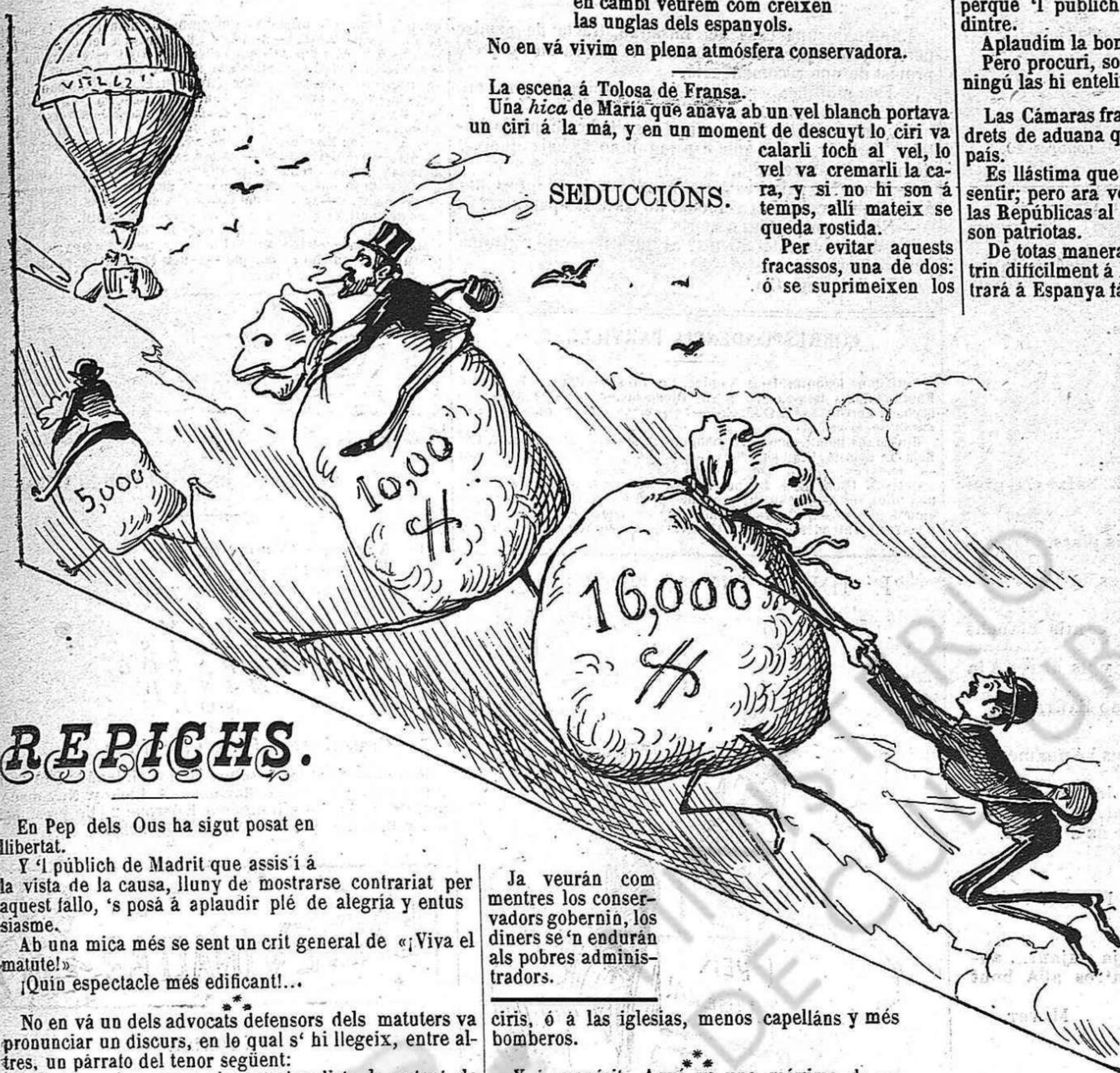
J. STARANSA.

Sent bon cómic en Sevè y tenint ja un grapat d' anys, encare va ab molts companys que no tenen cap diné. Y podent estar molt bé, per las sevas ximplerías va perdent las simpatías y molts de veure 'l desdiuhen, puig los més benévols diuhen que va ab malas companyías.

J. ALAMALIV.

—¿Sabs Tula qu' ets molt salada? deya un jove enamorat; y ella contestá enfadada: —¿Ahónt vá aixó?... ¿que m' ha tastat?

PEP DEL COTXE.

en cambi veurém com creixen las unglas dels espanyols.
No en vá vivim en plena atmósfera conservadora.

La escena á Tolosa de Fransa.
Una hica de Maria que anava ab un vel blanc portava un ciri á la mà, y en un moment de descuyt lo ciri va calarli foch al vel, lo vel va cremarli la cara, y si no hi son á temps, allí mateix se queda rostida.
Per evitar aquests fracassos, una de dos: ó se suprimeixen los

perque 'l públich pogués veure tot lo que passa allá dintre.

Aplaudim la bona voluntat del nou arcalde. Pero procuri, sobre tot, que aquellas parets de cristall ningú las hi enteli.

Las Cámaras francesas han pujat considerablement los drets de aduana que pagan los vins al entrar en aquell país.

Es llástima que 'ls nostres culliters se 'n hajan de ressentir; pero ara veurán los libre-cambistas espanyols, si las Repúblicas al defensar los seus interessos, son ó no son patriotas.

De totas maneres, encare que 'ls vins espanyols penetrin difícilment á Fransa, l' esperit republicà francès entrarà á Espanya fàcilment, y sense pagar drets.

A l' Abissinia, país bárbaro fins fa poch, pero en lo qual va entranthi gradualment la civilisació moderna basada en la monarquia, tenen un príncep tan especial, que á un acreedor que l' estava importunant reclamantli 'l pago de un compte, va ferli donar una pallissa tan tremenda, que ab un xich més lo desencola.

L' Abissinia está salvada. Lo príncep destinat á cenyir la corona de aquell país acaba de demostrar de una manera contundent, que lo qu' es ell no pactará may ab los inglesos.

Moltas son las botigas de Zaragoza que han comensat á negarse á admetre 'ls bitllets de Banch.

Viva por siempre Aragón
y viva su honrada gente...
La Virgen del Pilar dice
que no quiere los billetes.

Ab lo projecte augmentant la emissió de bitllets, lo govern conservador 'ns tira per portas. La ruina d' Espanya es inevitable. Ell haurá sigut la causa de la desgracia del país.

Consignémo y recordémho per sempre més.

Quan lo govern conservador nos parla en bitllets de Banch, nosaltres li parlém en plata.

Lo general Pavia, á Madrid, se dedica á fer revistas de soldats molt aparatosas.

Algú suposa que ab aquests alardes de forsa, l' heroe del tres de janer vol dir:

—A veure qui s' hi atreueix á no admetre bitllets de Banch!

Lo president de la República de Chile, assediad pels revolucionaris—segons diu un telégrama—ha contractat un empréstit de 20 milions de condors.

Vostés preguntarán:—¿Qué dimontri son aixó de condors?

Vaig á respondre'ls:—Lo condor es un' àliga americana, que fa son niu en las penyas més abruptas dels Andes. Y als duros en aquell país los hi donan lo nom de l' àliga.

—Y per qué als duros los hi donan un nom de au-cell?—preguntarán vostés.

—¿Saben per qué?—'ls dich jo.—Per lo fàcilment que volan.

REPICHS.

En Pep dels Ous ha sigut posat en llibertat.

Y 'l públich de Madrid que assisí á la vista de la causa, lluny de mostrarse contrariat per aquest fallo, 's posá á aplaudir plé de alegria y entusiasme.

Ab una mica més se sent un crit general de «¡Viva el matute!»

¡Quin espectacle més edificant!...

No en vá un dels advocats defensors dels matuters va pronunciar un discurs, en lo qual s' hi llegeix, entre altres, un párrato del tenor següent:

«Ningú podra negar al contrabandista la patent de honorat. 'L que fereix, 'l que incendia, 'l que mata no trobará bona acullida ni en la seva conciencia, mentres que 'l contrabandista mereixerá l' aprobació de tothom. Lo matute es la protesta enérgica contra l' impost de censums.»

¡Magnífich!

Ab ideas com aquestas, fallos com los que ha meregut en Pep dels Ous, y aplausos entusiastas con los que s' han dispensat á aquest fallo, no hi ha dupte que

si no 's regenera Espanya, perque aixó costará molt,

Ja veurán com mentres los conservadors gobiernin, los diners se 'n endurán als pobres administradors.

ciris, ó á las iglesias, menos capelláns y més bomberos.

Y á propósit Aquí vá una máxima de un amich meu que sab distingirse pèl seu excepcionalisme:

—Sino que á las iglesias acostuma á ferse tant negoci ab la cera, no sabria explicarme com los capelláns, sent tan enemichs de las llums, sigan tan amichs del ciris.

En Fabié va entregar á la reyna regent, una cartilla especial, perque 'l rey Alfonso XIII comensi á aprendre á llegir

Alegremnos de aquest fet tan trascendental. Lo rey d' Espanya ja té cartilla.

Cassat al vol:

—¿De quin ofici fas ara, Miqueló? ¿á qué 't dedicas?

—Ay, noy: figúrat que passo casi tot lo dia ajenollat.

—¿T' has fet devot? ¿ajudas missas?

—No, noy: m' hi fet llimpia-botas.

Després de la constitució del ajuntament nou: —¿Sabs á n' en Tort y Martorell? deya un que havia presenciad la sessió.

—¿Qui vols dir? ¿aquell tan nano?

—Sí.

—¿Qué li ha passat?

—Res: que li han donat una vara.

—Si qu' es extrany. ¡Pobrissó!

—¿Per qué?

—Perque en cap plassa del món, als novillos se 'ls pica. De la sort de capas, passan tot seguit á la de banderillas.

Lo director de la banda municipal de Valencia ha sigut separat del seu càrrech, perque en l' acte de constituhirse l' ajuntament nou, va fer tocar la *Marsellesa*.

Y al ser destituhit, naturalment, ha tingut de marxar.

Per lo tant, la *Marsellesa* es l' única y verdadera *marxa* republicana.

Lo Sr. Porcar y Tió, al pendre possessió del seu càrrech, reuni á la premsa, oferintseli com arcalde y declarant que desitjava que las portas de la Casa Consistorial fossen com de cristall,

TEATRO MODERN.

Los inútiles.

TELÉGRAMAS.

Nova York, 9.

Avuy á la matinada hi ha hagut un furios ciclón que ha ocasionat més desgracias que qualsevol Cos Gayón.

Madrid, 10.

Los xicots que venen mistos s' han reunid en un barranch y han resolt, desde la fetxa, no acceptar bitllets de Banch.

Buenos-Ayres, 9.

Lo govern de l' Argentina felicita als habitants de l' afortunada Espanya: ara estarem tants á tants. Si 's volen estalviar 'ls gastos de la impressió dels bitllets, aquí n' hi ha cent carretadas que 'ls darém molt baratets.

Madrid, 11, matinada (urgent).

L'Academia de la llengua, en consell extraordinari, ha suprimit lo terme or barrantlo del diccionari.

Londres, 10.

L'Emperador d'Alemania s'està portant com un brau; ponderant l'art de la guerra y alabant sempre la pau.

Roma, 10.

Acabém de botá al mar una fragata molt bel-la... y acabém de suprimir los cigrons de la escudella.

ACUDITS.

Entre una raspa y 'l seu caloyo:

—¿Per qué has tardat tant á baixar?—pregunta ell.

Y ella respón:

—Perque hi hagut de rentá 'ls plats.

Lo sorge replica:

—També 'ls podias rentar antes de sopar.

—¿Qué ho fá, papá, que hi ha cantis blanchs y cantis negres?

—Es que 'ls uns los fan aquí y 'ls altres á la Habana.

DOMINGO BARTRINA.

—¿Qué li sembla senyor Lluís, es bó per menjar lo mico?

—¿Lo mico? jo crech que sí. Jo menjo mona cada Pasqua y may m'ha fet mal.

PEP DE L'OSTIA.

Al carrer de casa:

—Bè: ¿que no m'ha de pagar 'l deute?

—Tè rahó, ja no hi pensava...

—Miri que puja molt.

—¿Ah sí? Donchs deixi que vaja pujant... antes no arribará al colomar, qu' es allà hont visch jo...

MAYET.

Un bon consell:

A la sogra procura tenirla bèn contenta. A veure si de un cop reventa de satisfacció.

CANDOR SALAMÉ.

A un senyor que menja en lo restaurant li serveixen un biftech tan sumament dur, que per més esforços que fa, no pot tallarlo.

—¡Mosso!—cria.—¿Quina carn més dura 'm porta aquí?

—Dispensi, lo defecte no es de la carn, sino del ganivet que no talla.

—Donchs vinga un altre ganivet.

Torna á fer la proba y la carn se resisteix á deixarse tallar.

Llavors lo parroquiá exclama:

—Ja veurás, noy, ó entórnate'n lo biftech, ó portam una destal.

Filosofía del amor, en dos capítuls.

CAPÍTUL I.

Avants de casarse.

L'Emilia tè la barba apoyada sobre las mans y 'ls cotzes sobre la taula.

L'Estruch—ó siga 'l seu nuvi—la contempla extasiat, y exclama:

—¡Quina posició més deliciosa!... ¡Quin abandono més poètic!... ¡No 'm cansaria may de contemplarla!

CAPÍTUL II.

Un any després de casats.

L'Emilia tè exactament la mateixa posició de quan era promesa. La mateixa barba sobre las mateixas mans, los mateixos cotzes sobre la mateixa taula.

Y l'Estruch, que ja no està per orgas, ni per abandonos, ni per poesias, fa un badall y exclama:

—¡Quina dona més mal educada! ¡Sempre de cotzes sobre la taula!

L'amo de una casa del Ensanche, tracta de pendre porter, y se li presenta á solicitar la plassa un subjecte provist de una recomendació.

—Está molt bé; pero es precis que sapiguém quins antecedents l'abonan.

—¿Antecedents? Trenta anys seguits he ocupat la mateixa porteria, sense que cap inquilino s'haja queixat de mi una sola vegada.

—¡Home!... ¡Aixó es assombrós! Pero ¿pot presentar á algú que acrediti la veracitat de las sévas paraulas?

—No, senyor; tots son morts.

—¿Morts tots enteraments? Sí qu' es estrany. ¿Quina porteria ocupava, vosté?

—La del cementiri.

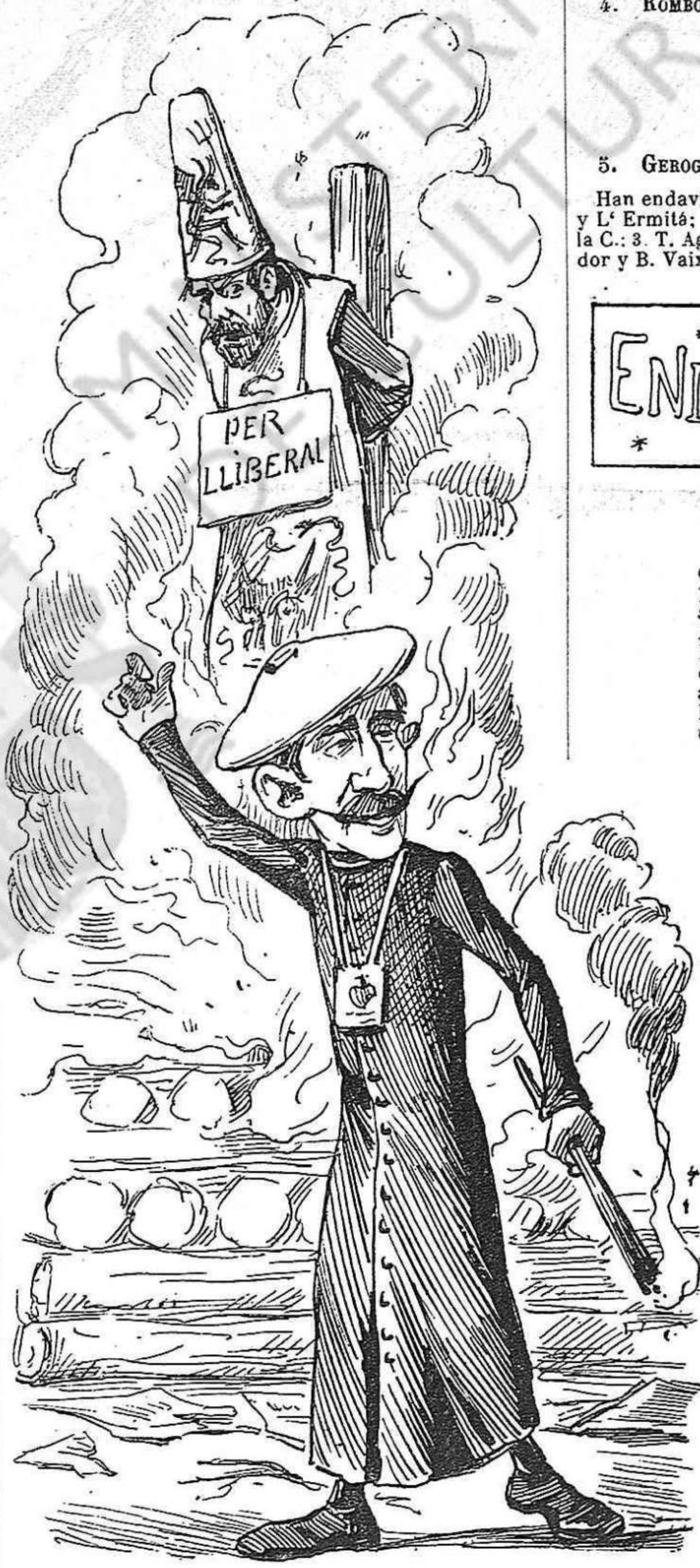
CORRESPONDENCIA PARTICULAR.

Ciudadans Joaquim Isug Nomira, Un Prestidigitador, T. Aguiló Eleuteri Genis Romanet C R., R. Ojeda Lopez, A Serra (a) Esparbech, F. Ferré y Tasta Olletas:—Lo que 'ns envian aquesta semana no la perca.

Ciudadans Dominengo Bartrinanga, Pau Mora, J. Slaramsa, A. Palreja, L' Ermita, Diuimenje Bartrola, S. Contijoch, Domingo Bartrina:—seriam algua cosa de lo que 'ns remeten.

Ciudadá Uson: Esta bé; no obstant, los epigramas nos semblan una mica vells.—Arnau: Mirarem de aprofitar l'article, al igual que alguns motius.—S. G. (Taramanent): ¿No 's podria explicar més clar y potser l'entendriam?—F. S. (Vilaverd): Varem rebre la séva carta

L' IDEAL DE 'N NOCEDAL.

Aixís com los conservadors volen molta llenya, en Nocedal també; pero per encéndrela.

quan ja teníam lo número en maquina, de manera que la notícia ha perdut la oportunitat.—R. Alons: Referintse a versos, no es li faria sino 's hi faria, y ja veu que dihen ho aixís l'epigrama no resulta.—J. Comadreja La reticencia de la séva poesia, que ni a epigrama arriba, es molt gas ada.—R. E. (Ivenys): Las noticias han de ser claras, concietas y precisas. F. Fontrodona: Esta bé.—Amadeo: Idem.—J. Mallot: Es molt fluij.—J. Plana y Dorca: Los versos resultan massa romantichs.—Ll. Milta: Gracias per l'envio: hi antra.—Xavier Alemany: Un millo de merces. Va molt bé. Moskari Cin-ko-ka: No ns acab'n de agradar.—Candor Salame: La fauleta no 'ns va: l'altre ja l'haviam rebud: aprofitarem algun gargot.—Camilo Kleks: Es fluij. Respecte al con-eli que ns denana, li direm qu' es molt difícil donarlo.—Anonel del Corral: Va bé.—C. M. (Reus): L'assunto es de caracter particular y no podém ficans hi.—Sabateret del Poble Sec: La poesia llarga, si no recordem mal, ja la haviam rebuda: las demes no 'ns van.—Un lector de la CAMPANA: Enterats: procurarem teni ho en comple.—Agustí Ferreras: Esta molt bé.

A LO INSERTAT EN L' ULTIM NUMERO.

1. XARADA.—Car-me-ta.
2. ENDAVINALLA.—Canó.
3. TRENCA-CLOSCAS.—Mar y cel.
4. ROMBO.—

P
P A M
P A R I S
P A R A S Ó L
M I S A L
S O L
L

5. GEROGLÍFICH.—Per oli las sitras.

Han endavinat las 5 solucions los ciudadans Pau Trenas y L' Ermita; n' han endavinadas 4 Lleig y Noy maco de la C.; 3. T. Aguiló y Diuimenje Bartrola; 2. Un prestidigitador y B. Vaixe, y 1 no més, Un Salitrochs.

XARADA.

La mèva germana monja es segona al inrevés, y 'l mèu germà, qu' es soldat, segona porta al indret. Primera també invertida lo duya avants lo pagés, que per 'llá prop del riu Hu ab la séva suhor treu la cullita poch copiosa del tot aixut y resech.

R. T. T.

CONVERSA.

—¿Ahont vas, Lari, tan cremat?
—A Rosas, si vols venir, ab la que tú ja has nombrat, que 's casa demá al matí.
—¿De quin poble es lo xicot?
—Entre 'ls dos ho hem dit, ninot.

J. M. BERNIS.

TRENCA-CLOSCAS.

RENOY DE FOLL.

Formar ab aquestas lletras lo títul de un drama catalá.

AMADEO.

LOGOGRIFO-NUMÉRICH.

1 2 3 4 5 6 7 8 9.—Nom de dona.
7 3 4 6 5 2 8 9.— " " "
7 5 7 8 2 8 9.— " " "
2 5 3 6 3 4.— " " "
7 2 9 4 9.— " " "
2 3 2 9.— " " "
9 6 9.— " " "
1 5.— " " "
1.—Consonant.

A. MARCA Y B.

GEROGLÍFICH.

C. EL
LI
IA
PRIMAVERA

J. CASADEVALL MULLERAS.

LOPEZ, Editor.—Rambla del Mitj, 20.

Barcelona: Imp. de Lluís Lasso, Arch del Teatro, 21 y 23.